

'Help' door Alix Ohlin

✘ Grace, struikelt in letterlijke zin, over de man die hulp nodig heeft maar niet geholpen wil worden. De omstandigheden, waaronder dit plaatsvindt, geven een beeld van hoe zich hun relatie verder zal ontplooiën: ze zal ook in figuurlijke zin over hem struikelen, met een soort psycho-EHBO als start. Zal hij de confrontatie met zichzelf aan willen gaan? En met haar?

Zij zoekt hem met haar rechtstreekse vragen, hij laat haar afwisselend bungelen en dichterbij komen, maar deelt uiteindelijk zijn indringende ervaringen met haar. Helpt het hem? En haar? En hun relatie?

Grace wordt als therapeute geconfronteerd door de middelbare scholiere Annie. Ze stelt Grace voor het dilemma: er helemaal voor haar zijn of het einde van hun contact. Kan ze 'er zijn' voor de ander, buiten de geleerde en verwachte paden?

Annie wordt Anne, en stort zich met haar zelfdestructieve kantjes in haar en het leven.

Mitch, de man en ex-man van Grace, 'zoekt' wat halfwas en lijkt daarom niet te kunnen vinden. Hij mist een innerlijk kompas en komt dit als therapeut/'helper' tegen, tot schade van degene die hij probeert te helpen.

Help. helpen. Hulp.

Helpen: werkwoord waardoor helper en geholpene met elkaar worden verbonden. Het thema in 'Help' draait om de verhouding tussen mensen en gaat dus ook over hun eigen innerlijk.. De oorspronkelijke titel 'Inside' maakt duidelijk wat Ohlin doet: in de ziel van de mens en van de relatie kruipen. Hoe gaan we met de ander om als we 'inside' zijn, hoe dragen we die verantwoordelijkheid? Laat ik de ander binnenkomen? Wat heb ik als helper te bieden aan de ander?

Ze beschrijft in verhaallijnen door de tijd heen en weer. Verhaallijnen worden ontwikkel-lijnen van de verschillende personages.

Ik lees het boek voor een tweede keer, 3 jaar na mijn kennismaking ermee. Ik kan nu met meer compassie de zoektocht van Alix Ohlin toelaten. Het is geen intellectuele of diepgaand uitgespinde 'tour de force' maar ze raakt met haar verhaallijnen fundamentele vragen aan, die de hoofdpersonen voor elkaar en zichzelf opwerpen en tegenkomen.

Help is Noord-Amerikaans van stijl, vlot geschreven en onomwonden, niet zozeer een zoekend vlechtwerk van woorden: situaties, gevoelens en gedachtes worden binnen een kort, afgebakend bestek neergezet, een enkele keer niet zo geloofwaardig. Als ik mezelf de vragen stel die de hoofdpersonen tegenkomen, krijgt het boek een Europees-zoekend vervolg. Wat dat betreft kun je net zo diep of oppervlakkig lezen als je wilt.

We schutteren er volgens Ohlin regelmatig en met wisselend succes een eind op los, waarbij ieder getekend blijkt door de eigen geschiedenis. Dat maakt dit boek zeer menselijk.

Uitgeverij Cossee 2012
Pagina's 349
Vertaald door Kitty Pouwels, oorspronkelijke titel *Inside*
ISBN 978 9059 363 427

recensie door Olaf Janssen, Goingarijp, 1 december 2015

Juli (openings)nieuwsbrief

Beste leensters en andere belangstellenden,

Leuk nieuws voor Utrechtse lezende vrouwen (en anderen): *Ellen Deckwitz* heeft deze maand tijdens het Poetry

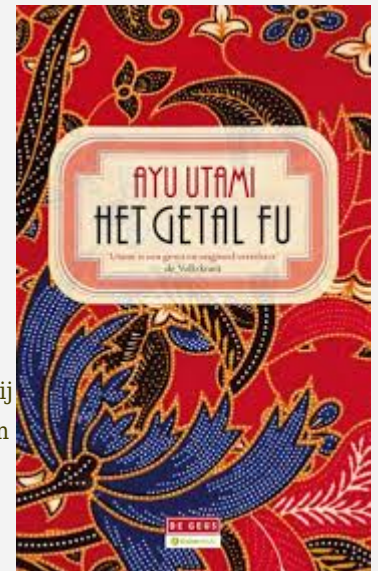

International Festival Rotterdam de 25e C. Buddingh'-prijs gewonnen voor het beste Nederlandstalige poëziedebuut, **De steen vreest mij**. De jury was unaniem in haar oordeel, met een vaker aangehaald citaat: "Deckwitz houdt van begin tot eind haar taal in de hand. Elk gebruikt beeld is een toevoeging. Beelden worden herhaald, waardoor ze een grotere eenheid bewerkstelligen. We zien de zoektocht van een puber naar een eigen identiteit ontsporen met een taalbeheersing die zelf tot in het laatste detail, tot in de licht kantelende typografie toe, ons als lezer op de rails houdt en ons aan het einde beloont met de nodige morele vragen." Eerder al was ze in Utrecht toegetreden tot het fameuze

Dichtersgilde. Ze treedt regelmatig op, en dat optreden geeft een extra kleur aan haar gedichten. Met haar uitgesproken voordracht won ze bijna alle Poetry slams, waar slamdichters, of 'slammers', een wedstrijd met elkaar aangaan door op een podium hun gedichten voor te dragen. Naast dichten en performance houdt ze zich bezig met literatuurwetenschap, Amerikaanse letterkunde en continentale filosofie vanaf de 20e eeuw, en dat is terug te vinden in haar gedichten. De bibliotheek heeft de bundel al een tijdje uitgestald staan, en hij (zij?) kan die geleend worden.

Al een paar weken geleden vond ik een interview met journaliste en schrijfster Ayu Utami. Ze geldt momenteel als de belangrijkste auteur uit Indonesië. In haar werk snijdt ze controversiële onderwerpen aan, zoals religieuze en politieke kwesties, onderdrukking van vrouwen en seks. Ze heeft er internationaal aanzien mee verworven en is zeker onder jongeren populair. Recent is van haar in het Nederlands verschenen **Het getal Fu** (ook in de bibliotheek). Ze beschrijft de veranderingen in het hedendaagse Indonesië. Twee vrienden zijn regelmatig te vinden in de bergen van Oost-Java. De een heeft er mystieke ervaringen, de ander voert strijd tegen fanatieke religieuze groeperingen. Het lijkt in scherp contrast met elkaar te staan.

Het interview vond plaats daags nadat fanatieke moslimgroeperingen het concert van de Amerikaanse popdiva Lady Gaga in Jakarta hadden weten te voorkomen door te dreigen met geweld. Ayu Utami noemt de dreigende protesten veelzeggend voor de sfeer en problemen in haar land. Ze zegt dat de traditionele islam in Indonesië tolerant is en dichtbij de oorspronkelijke identiteit en van het land staat. Het wahabisme sluit daar niet bij aan en tast de Indonesische traditie aan.

De zomertijd brengt voor de meeste mensen meer rust en gelegenheid om te lezen. Wat is er zoal uitgekomen deze weken?

– Manon Uphoff (ook al Utrechtse) heeft een novelle uitgebracht, **De ochtend valt**.

Centraal in het verhaal staat een gezin waar de moeder is weggelopen. Bij monde van de hoofdpersoon probeert Manon Uphoff de reactie op zo'n gebeurtenis van binnenuit te beschrijven. Wat voor effect heeft de scheiding op het gedachteleven en de ervaringswereld van een kind? In de loop van het verhaal wordt duidelijk wie het verhaal vertelt en wanneer. Het is niet zomaar verhaal om het verhaal, maar ook het in kaart brengen van het menselijk geheugen. Eigenaardig en bijzonder proza, soms bijna geschreven als poëzie, in een tijd waarin weinig novellen geschreven worden.

– **'Help'** is de tweede roman van de Canadese schrijfster *Alix Ohlin*, in een kritiek omschreven als een fascinerende roman die de psychologie achter het hulpverleners ontleedt. Waarom willen wij zo graag helpen, en wat voor gevolgen kan dit hebben voor ons leven? Kampioen helpen is Grace, een toegewijde psychologe, met wie alle andere

personages op een of andere manier een band hebben. Na allerlei gebeurtenissen zijn haar patiënten haar enige troost. Wie heeft wie nodig? En dat allemaal levendig en laconiek beschreven met een groot psychologisch inzicht en krachtig taalgebruik.

- De Engelse pers was heel enthousiast over het debuut van de Iers-Trinidadiaanse schrijfster *Amanda Smyth*, **Het huis bij de plantage**. Het weesmeisje Celia groeit op bij haar tante in een dorpje aan zee op Tobago en leidt een eentonig leven. Dat verandert als ze vrouw begint te worden. Haar tante waarschuwt haar voor mannen, en terecht. Ze vlucht naar Trinidad nadat haar oom haar in een dronken bui heeft overweldigd. Terug geworpen op zichzelf op zoek naar een nieuw leven. "Een exotische roman in een Caraïbische setting, geschreven in een expressieve en bloemrijke stijl, een kunstig geweven web van seks, ras en emotionele verwarring."

- *Tatiana de Rosnay* heeft een psychologische thriller geschreven **Het appartement**. De terreur van de nieuwe luidruchtige buurman zet het leven van de jonge onopvallende

Colombe op zijn kop zet als haar gezin is verhuist naar een prachtig appartement. Haar bovenbuurman draait midden in de

nacht keiharde rockmuziek, maar alleen als Colombes man niet thuis is. Ingrediënten die bij liefhebbers er voor zorgen dat ze het boek pas neer kunnen leggen na de laatste bladzijde.

- Komende maand verschijnt de herdruk van **Zonder moeder** van *Karina Schaapman*. Het is haar levensverhaal, 'van circuskind' via het Amsterdamse nachtleven tot politica die zich bezig houdt met onderwijs en prostitutiebeleid. In 2007 verscheen van haar het pamflet 'Hoerenlopen is niet normaal' met kritiek over de doorgesloten liberalisering van de prostitutiebranche. En met haar meest recente publicatie, 'Het muizenhuis - Sam en Julia' won ze deze week de Zilveren Penseel, de prijs voor het kinderboek met de beste illustraties.

Uitstapjes voor de zomermaanden:

- Vanaf 14 juli is in het Centraal Museum een groot audiovisueel werk te zien van de Zwitserse videokunstenares **Pipilotti Rist** (1962). Het werk heeft ze in 2001 speciaal gemaakt voor de Agnietenkapel van het museum en maakte toen deel uit van haar solo-tentoonstelling 'Expecting'. De video-installatie prikkelt de zintuigen met licht, geluid en geur. Pipilotti Rist vergelijkt haar videowerk met schilderijen, alleen dan bewegend. Ook het maakproces is voor haar vergelijkbaar waarbij expressiviteit belangrijker is dan realisme. Naast haar videowerk is ze ook lid van de popgroep Les Reines Prochaines. In verschillende van haar werken is haar eigen gezang en muziek hoorbaar. Haar werk wordt soms bestempeld als feministisch. Zelf ziet ze het meer als een eigenzinnige manier om de wereld te bekijken.

- Nog meer installatiekunst in het Gemeentemuseum in Den Haag. Vanaf vandaag is in de projektenzaal de installatie **'Born in a balloon'** te zien van de Nederlandse *Karin van Dam*, die behalve installatiekunstenares ook tekenares is. De titel verwijst naar de film '39 steps' van Alfred Hitchcock. Daarin komt een man voortdurend in situaties terecht die hij niet heeft gewild en die geen verband met elkaar hebben, allemaal door toedoen van een vrouw. Karin van Dam houdt ervan om te reizen, het op doorreis zijn is de essentie van haar werk, een ontdekkingsstocht. Bij toeval stuit ze dan op allerlei (bouw)materiaal dat ze gebruikt voor haar werk. Zie ook: www.gemeentemuseum.nl/

-In het Arnhemse museum voor moderne kunst ookeen kunstenaars met installaties, video's en performances, de Poolse **Katarzyna Kozyra**. In Polen roept haar werk vrijwel altijd heftige reacties op door de beelden die ze gebruikt.

Lichamelijke aftakeling, onze preoccupatie met uiterlijk, vrouwelijkheid en mannelijkheid zijn belangrijke onderwerpen in haar controversiële werk. Ze doorbreekt, ook in de kunstwereld, menig taboe. In haar recente project 'Casting' daagt ze anderen uit om momenten uit haar levensgeschiedenis opnieuw te insceneren en mee te maken, waarmee ze wil laten zien hoe media kunnen worden gebruikt om een andere identiteit en persoonlijkheid aan te meten. De tentoonstelling heet **Tegenpolen. Transgression**.

Hedendaagse Poolse kunst.

- En voor wie van fietsen houdt, **Rosita Steenbeek** komt op de fiets naar Selexyz Broese in haar geboorteplaats om haar nieuwe boek te promoten, **Amsterdam-Delphi, Op de fiets naar het orakel**. Het is een reisverslag of misschien beter een Odyssee. Ze fietste met haar Armeense vriend en fotograaf Art Khachatrian, van Amsterdam naar Delphi en laat de lezer onderweg meegenieten van alles om haar heen. Woensdag 11 juli om 14.30u komt ze erover vertellen, en signeren.

Deze maand kregen we een heel vriendelijk boeken-aanbod van **Gloria Wekker**, hoogleraar vrouwenstudies 'Gender en ethniciteit'. Aanleiding is de verhuizing van haar kantoor. Ze gaat komend najaar met vervroegd emeritaat en gaat zich wijden aan haar passie, schrijven over onderwerpen waar ze nauw bij betrokken is. Ze heeft de vrouwenbibliotheek een heel aantal boeken geschonken uit haar breed georiënteerde verzameling. Veel dank aan Gloria Wekker! En veel succes met je schrijf-plannen.

Het aantal recensenten voor de bibliotheek heeft zich flink uitgebreid. We zijn heel blij met zoveel vrijwillige lezers en schrijvers van heel verschillende leeftijd en achtergrond. Ook de uitgeverijen zijn bereid mee te werken aan ons plan. We hebben inmiddels genoeg recensie-exemplaren zodat iedereen aan de slag kan. Voor wie geïnteresseerd is: de recensies die afgelopen weken zijn afgerond staan op de website. En om een idee te geven: recent uitgebrachte boeken die in de collectie zijn opgenomen en gerecenseerd zullen worden zijn: *Droef en zoet* van Aimee Bender, *De uitzonderlijke gave* van William Praise van Tania Hermans, *De verleider van Damascus* van Daad Kajo, *De wezenlozen* van Wytske Versteeg, *Het meisje met sneeuw in het haar* van Ninni Schulman, *Achter het raam op de Wallen* van Patricia Perquin, *Donker Hart* van Gilleen Flynn, *Het licht van de zee* van M.L. Stedman en *De bakkersdochter* van Sarah Mc Coy.

Gezien de beperkte openingstijden ligt de leenperiode voor boeken niet vast. Als je een boek langer dan een maand wilt lenen, wil je dan n.a.v. deze aankondiging een mailtje sturen om dit te laten weten. De brievenbus als retour-medium werkt prima.

De leenbijdrage voor 2012 is vastgesteld op € 25,- (vanaf april € 20,-). Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ING banknr 9266995 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2012'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek.

U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 juni 2012